

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «ЗНАМ'ЯНСЬКА СПЕЦІАЛЬНА ШКОЛА КІРОВОГРАДСЬКОЇ
ОБЛАСНОЇ РАДИ»

Інструкція з охорони праці N 398 – ОП
під час експлуатації
апарата «Ультразвук Т5» (із змінами)

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «ЗНАМ'ЯНСЬКА СПЕЦІАЛЬНА ШКОЛА КІРОВОГРАДСЬКОЇ
ОБЛАСНОЇ РАДИ»

Затверджено
Наказ директора КЗ «Знам'янська
спеціальна школа КОР»
27.11.2023 р. № 194

Інструкція з охорони праці N 398 – ОП
під час експлуатації
апарата «Ультразвук Т5» (із змінами)

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. **Інструкція з охорони праці встановлює вимоги щодо охорони праці та безпеки життєдіяльності медичних працівників закладу (далі – працівників) під час експлуатації апарата «Ультразвук Т5».**

1.2. Інструкція з охорони праці є обов'язковою для виконання відповідно до Закону України «Про охорону праці» і Кодексу законів «Про працю» України. За невиконання даної інструкції **працівник** несе дисциплінарну, матеріальну, адміністративну та кримінальну відповідальність.

1.3. **Кожен працівник закладу зобов'язаний** дотримуватись правил внутрішнього трудового розпорядку, виконувати режими праці і відпочинку.

1.4. **На робочому місці можуть бути такі небезпечності:**
електронебезпека;
пожежонебезпека
підвищена температура робочої зони;
гаряча поверхня обладнання.

1.5. **Працівник має знати** правила пожежної безпеки і вміти користуватися первинними засобами пожежогасіння (вогнегасниками) та мати навички в наданні домедичної допомоги.

1.6. **До роботи з експлуатації апарата «Ультразвук Т5» допускаються ПРАЦІВНИКИ**, які пройшли інструктаж з охорони праці за цією інструкцією, за технічною інструкцією (паспортом) виробника з експлуатації обладнання ознайомлені з принципом

його роботи, правилами експлуатації, попередньо одержали навички роботи на такому обладнанні.

1.7. Усі необхідні профілактичні й ремонтні роботи мають виконуватися **лише кваліфікованими фахівцями.**

1.8. Для роботи з апаратом «Ультразвук Т5» допускаються особи з II групою з електробезпеки.

1.9. До роботи на апараті допускаються особи які отримали медичну освіту та пройшли курси спеціалізації з фізіотерапії.

1.10. **Не дозволяється користуватися апаратом «Ультразвук Т5» в разі виникнення хоча б однієї із таких несправностей:**

- пошкодження штепсельного з'єднання, кабелю або його захисної трубки;
- пошкодження кришки вимикача;
- ненадійна робота вимикача;
- поява диму або специфічного запаху, характерного для ізоляції, що горить;
- поява підвищеного шуму, вібрації;
- пошкодження робочої частини апарату;
- зниження електричного зв'язку між металевими частинами корпусу та нульовим захисним штирем штепсельної вилки;
- зіпсування або поява тріщин в корпусній деталі.

1.11. Розбирати, ремонтувати апарат, усувати неполадки дозволяється тільки кваліфікованим спеціалістам.

1.12. **АПАРАТ МАЄ БУТИ ЗАЗЕМЛЕНИМ.**

1.13. Апарат призначений для дії на організм людини електромагнітним полем ультрависокої частоти.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

2.1 Привести в належний стан робочий одяг: застібнути краї рукавів; заправити одяг так, щоб не було звисаючих кінців; прибрати волосся під косинку.

2.2 Перевірити комплектність та справність електроприладу:

комплектність і надійність кріплення деталей;
справність деталей корпусу (зовнішнім оглядом);
цілісність штепсельної вилки, з'єднувального кабелю.

2.3 Безпосередньо перед початком роботи необхідно перевірити відповідність напруги і частоти струму електричної мережі до напруги і частоти зазначених в паспортних даних.

2.4 Перевірити освітленість робочої зони, за необхідності увімкнути освітлення приміщення. Переконатися, що робоче місце достатньо освітлене та світло не сліпить очі.

2.5 Привести у належний стан робоче місце; прибрати сторонні предмети, що заважають виконанню робіт.

2.6 Про всі виявлені несправності інформувати керівника та не розпочинати роботи, поки їх не буде усунуто.

2.7 Перед включенням апарату необхідно:

• **ПЕРЕВІРИТИ СПРАВНІСТЬ ЛАНЦЮГУ ЗАЗЕМЛЕННЯ АПАРАТУ** (з'єднання заземлюючого контуру з мережевою розеткою).

2.8 Перед вмиканням в мережу необхідно візуально перевірити налагодженість мережного шнура, не допускати потрапляння вологи в середину апарату при протиранні поверхні. Зберігати апарат від ударів.

2.9 Не дозволяється вмикати у мережу апарат при знятому корпусі.

2.10 Черговий електрик має періодично **(не рідше одного разу на місяць)** перевіряти справність заземлення мережевої розетки.

2.11 Апарат необхідно встановлювати на відстані не менш 2,5 метрів від робочого стола медсестри.

2.12 Закріплювати випромінювач необхідно при вимкненому апараті.

2.13 Зміну ламп та інших елементів в апараті проводити через 10-20 хвилин після вимкнення його та відключення від мережі.

2.14 При перевірці ларингологічних випромінювачів необхідно на робочу поверхню випромінювача помістити 1 – 5 крапель води та включити процедурний годинник. Показником нормальної роботи випромінювачів є поява фонтанчика на поверхні випромінювача..

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС РОБОТИ

3.1. Під час виконання роботи з електроприладом необхідно дотримуватися правил експлуатації зазначених в паспортних даних та контролювати його роботу, не допускати перегрівання, перевантаження, потрапляння вологи тощо.

3.2. Вмикати та вимикати електроприлад необхідно тримаючи за штепсельну вилку і в справну електророзетку. Розетку при вимиканні притримувати рукою.

3.3. Не дозволяється натягати, перекручувати, перегинати та придавлювати кабель електроживлення, ставити на нього електроприлад.

3.4. Кабель електроприладу має бути захищений від випадкових пошкоджень і зіткнення його з гарячими, вологими та масними поверхнями.

3.5. При виконання робіт з електроприладом не допускати його падіння. Встановлювати електроприлад тільки на рівну, суху та стійку поверхню.

3.6. Не дозволяється працівникам та учням, що працюють з електроприладом, розбирати і ремонтувати його, кабель, штепсельні з'єднання та інші частини самостійно.

3.7. Не дозволяється залишати без нагляду приєднані до електромережі електроприлади, або передавати їх особам, що не мають права з ними працювати.

3.8. Не дозволяється продовження роботи з електроприладами в разі найменших ознак їх несправності, або якщо особа, що працює з ними, раптом відчуває хоча б слабку дію електроструму. Робота повинна бути припинена, а несправний електроприлад зданий для перевірки і ремонту.

3.9. Під час перенесення електроприладів з одного робочого місця на друге, а також під час перерви в роботі та її закінчення, в разі раптового його вимкнення (зникнення напруги), він обов'язково має бути відімкнений від мережі штепсельною вилкою.

3.10. Для попередження термічних опіків та електротравм під час роботи з електроприладом не можна торкатися його робочої частини.

3.11. Під час виконання робіт з використанням електроприладів декількома працівниками чи учнями узгоджувати свої дії. Не допускати перебування сторонніх осіб у робочій зоні.

3.12. Не дозволяється очищати робочу поверхню електроприладу механічним способом.

3.13. Перед очищенням електроприладу він має бути відключений від мережі штепсельною вилкою.

3.14. Не накривати електроприлади, що підключені до електромережі папером, тканиною чи іншими матеріалами.

3.15. Не торкатися підключених до електромережі електроприладів мокрими чи масними руками.

3.16. Не допускати попадання рідин чи інших матеріалів всередину електроприладу.

3.17. Не дозволяється під час користування електроприладами зв'язувати і скручувати їх електродроти, підвішувати дрібні електроприлади на електричних дротах.

3.18. Не дозволяється підключати до силових клем та у штепсельні розетки електричних мереж прилади, які споживають струм понад передбачені для них величини.

3.19. Вмикати та використовувати апарат з випромінювачами, які не входять до комплекту поставки категорично не дозволяється.

3.20. Пацієнта необхідно розташовувати таким чином, щоб він не торкався водопровідних труб та труб опалення, каналізації, а також корпусу апарату.

3.21. Випромінювачі застосовують тільки контактено з тілом пацієнта, але без сильного натиску.

- 3.22. Ділянка тіла, яка підлягає лікуванню, повинна бути звільнена від металевих предметів.
- 3.23. Пацієнт не повинен змінювати положення тіла відносно випромінювачів.
- 3.24. Необхідно постійно слідкувати за роботою апарату та станом пацієнта.
- 3.25. Не вмикати апарат без навантаження на випромінювач (без пацієнта).
- 3.26. Помітивши несправність апарату, негайно відімкнути його від електромережі та повідомити про це лікаря..

4. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

- 4.1. Після закінчення роботи натиснути червону кнопку "мережа" і відімкнути апарат від мережі електропостачання.
- 4.2. Для забезпечення нормальної безперебійної роботи апарату необхідно вести постійне спостереження за його станом, своєчасно усувати несправності, які можуть виникнути в процесі експлуатації.
- 4.3. В якості першочергових заходів необхідно:
- 4.4. Систематично стежити за станом і чистотою основних частин апарату.
- 4.5. Не дозволяється прибирати пил з деталей монтажу та контактних частинах апарату вологою тканиною.
- 4.6. Прибрати робоче місце.
- 4.7. Зняти спецодяг та скласти його в спеціально відведену шафу.
- 4.8. Про всі виявлені недоліки під час виконання робіт повідомити керівника.

5. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ

5.1. У разі виявлення несправності в розетці, вилці, шнурі, а також дію електричного струму при доторканні до корпусу електроприладу:

- припинити роботу;
- відключити від електромережі;
- про несправність повідомити керівника робіт.

5.2. Необхідно знати і пам'ятати, що про кожний нещасний випадок, що трапився із здобувачами освіти, потерпілий або свідок нещасного випадку повинен повідомити учителя, вихователя, викладача, іншого працівника, що був присутній під час проведення заходів освітнього процесу в закладі освіти чи за його межами, який зобов'язаний:

- терміново організувати надання домедичної допомоги потерпілому та викликати бригаду швидкої медичної допомоги, у разі потреби за відсутності в населеному пункті станцій швидкої медичної допомоги — його транспортування до найближчого закладу охорони здоров'я;

- зберегти обстановку на місці в тому стані, у якому вона була на момент події (якщо це не загрожує життю та здоров'ю тих, хто там перебуває, і не призведе до ще тяжчих наслідків);

- негайно повідомити про те, що сталося, керівника закладу освіти та особу, яка є відповідальною за охорону праці, безпеку життєдіяльності в закладі освіти.

Якщо нещасний випадок трапився під час походів, екскурсій або інших заходів поза територією району або міста, де розташовано заклад освіти, особа, відповідальна за проведення заходу, негайно повідомляє також орган управління освітою за місцем події.

5.3.Порядок евакуації з приміщень закладу

Заходи з евакуації з приміщень навчального закладу проводяться згідно з планом та маршрутами евакуації.

Учні здійснюють евакуацію під керівництвом педагогів, а у випадку загрози життю та здоров'ю самостійно, дотримуючись заходів безпеки.

Під час евакуації **не допускається здійснювати обгін осіб, що знаходяться попереду, голосно розмовляти, кричати, бігти.**

Засоби пожежогасіння застосовують згідно інструкції з експлуатації. При використанні вогнегасників не допускається спрямовувати струмінь вогнегасної суміші в бік розташування людей.

Не допускається залишати відкритими електрощитові.

5.4. Загальна послідовність дій при наданні долікарської допомоги:

усунути вплив на організм факторів, які загрожують здоров'ю або життю потерпілого (звільнити від дії електричного струму *[відключивши електроустановку від джерела живлення. Відключення електроустановки виконується за допомогою вимикачів, рубильника, а також шляхом роз'єднання контактної мережі живлення (вилка, запобіжник тощо)]*, винести із зараженої атмосфери, загасити палаючий одяг тощо);

оцінити стан потерпілого, визначити характер і тяжкість травми;

виконати необхідні дії щодо рятування потерпілого у передбаченому порядку (відновити прохідність дихальних шляхів, провести штучне дихання, зовнішній масаж серця, зупинити кровотечу, іммобілізувати місце перелому, накласти пов'язку тощо);

підтримувати основні життєві функції потерпілого до прибуття медичного працівника;

викликати швидку медичну допомогу або вжити заходів щодо транспортування потерпілого до найближчого медичного закладу.

5.5. Надання домедичної допомоги при ураженні електричним струмом:

Якнайшвидше звільнити потерпілого від дії струму:

- вимкнути рубильник або викрутити запобіжник;
- вимкнути мережу живлення.
- сухою палицею відкинути від потерпілого провід, який знаходиться під напругою,

відтягти потерпілого від електричних проводів, від струмопровідних частин установки. При напрузі в установках до 1000 В можна взятися за сухий одяг потерпілого, не торкаючись відкритих частин тіла. Слід користуватися гумовими рукавичками або намотати на руку шарф, прогумований плащ і т. п. Рекомендується стати на ізолюваний предмет (на суху дошку, на згорток сухого спецодягу).

5.5.1. У випадку судорожного обхвату потерпілим електричного проводу, який знаходиться під напругою, розгорнути руки потерпілому, відриваючи його від проводу послідовним відгинанням окремих пальців. При цьому працівник, який надає допомогу, повинен бути у діелектричних рукавицях і знаходитись на ізолюючій від землі основі.

5.5.2. Якщо потерпілий при свідомості, його кладуть у зручне положення, накривають теплим покривалом і залишають у стані спокою до прибуття лікаря.

5.5.3. Якщо після звільнення потерпілого від дії струму він не дихає, то потрібно негайно зробити штучне дихання і непрямий (зовнішній) масаж серця. Найбільш ефективним методом штучного дихання є «з рота в рот» або «з рота в ніс».

Робиться це таким чином: стають з лівого боку від потерпілого, підкладають під його потилицю ліву руку, а правою тиснуть на його лоб. Це забезпечить вільну прохідність гортані. Під лопатки потерпілому кладуть валик зі скрученого одягу, а рот витирають від слизу. Зробивши 2—3 глибоких вдихи, особа, яка надає допомогу, вдуває через марлю або хустку повітря із свого рота в рот або ніс потерпілого. При вдуванні повітря через рот особа, яка надає допомогу, закриває пальцями ніс потерпілого; при вдуванні через ніс потерпілому закривають рот.

Після закінчення вдування повітря в рот чи ніс потерпілому дають можливість вільного видиху. Частота вдування повітря потерпілому повинна бути 12—13 разів на хвилину.

5.5.4. За відсутності у потерпілого дихання і пульсу йому потрібно разом зі штучним диханням робити масаж серця. Робиться це так: потерпілого кладуть на спину на підлогу, звільняють грудну клітку від одягу. Особа, яка надає допомогу, знаходиться з лівого боку від потерпілого, долонями двох рук натискає на нижню частину грудної клітки потерпілого з силою, щоб змістити її на 3—4 см. Після кожного натискання потрібно швидко забирати руки з грудної клітки, щоб дати можливість їй випростатись. У такій ситуації операції чергуються. Після 2—3 вдувань повітря роблять 4—6 натискань на грудну клітку. Для перевірки появи пульсу масаж припиняють на 2—3 секунди. Перші ознаки того,

що потерпілий приходить до свідомості: поява самостійного дихання, зменшення синюватості шкіри та поява пульсу.

Директор
(посада розробника - керівника робіт,
структурного підрозділу)

(особистий
підпис)

Заруцька Н.В.
(прізвище, ініціали)

Узгоджено:

В.о. фахівця з охорони праці

Василенко В.А.
(прізвище, ініціали)

(особистий
підпис)